

بسمه تعالی

شماره: ۴۷۶۲۰
تاریخ: ۲۲/۱۲/۹۰
پوست: ۱۸۰۰

جناب آقای رازقی
معاون محترم وزیر و رئیس سازمان شیلات ایران
جناب آقای دستور
رئیس محترم سازمان دامپزشکی کشور

سلام علیکم

در راستای سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی در خصوص تامین و حفظ کیفیت و سلامت محصولات کشاورزی و به منظور تعیین شیوه مناسب برای اعمال ضوابط مربوطه، به پیوست «طرح تضمین کیفیت و سلامت فراورده‌های آبزیان» جهت اجرا از اول سال ۱۳۹۱ ابلاغ می‌گردد. لازم است در راستای انجام دقیق وظایف و تکالیف قانونی و براساس مفاد این طرح، دستورالعمل ذیربط ظرف یکماه تدوین و بر حسن اجرای آن به دقت نظارت شود. همچنین لازم است اطلاع‌رسانی عمومی برای مصرف‌کنندگان و آموزش و الگوسازی روش‌های درست و مناسب برای تولیدکنندگان و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌مدخل در تحویل‌گیری، حمل و نقل، فرآوری و عرضه آبزیان در سراسر کشور، در دستور کار قرار گیرد و نتیجه به‌طور منظم به اینجانب گزارش شود و با خاطی و یا خاطیان در سطوح مختلف برخورد قانونی لازم بعمل آید. ۱۳۸۱/۱۰/۱۰

صادق خلیلیان
وزیر جهاد کشاورزی

طرح

تضمین کیفیت و سلامت فراورده های آبزیان

۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان :
۳	اهداف
۳	دامنه کاربرد
۴	بخش اول: صید و صیادی - آبزیان دریایی
۱۴	بخش دوم: تکثیر و پرورش آبزیان - آبزیان پرورشی
۱۸	بخش سوم: حمل و نقل آبزیان
۲۰	بخش چهارم: فراوری، انجماد و بسته بندی آبزیان
۲۴	بخش پنجم: توزیع و عرضه آبزیان

اهداف

۱. تولید فراورده های شیلاتی سالم از طریق اجرای برنامه ملی پایش باقیمانده های دارو، سموم، فلزات سنگین، مایکوتوکسین ها و سایر آلاینده ها و کنترل تصادفی در سراسر زنجیره تولید تا عرضه
۲. تضمین سلامت و کیفیت فراورده های شیلاتی عرضه شده در بازار مصرف از طریق توسعه اعمال کنترل و نظارت های بهداشتی در زنجیره، تولید تا مصرف، برای عرضه محصولات سالم و بهداشتی و با کیفیت مناسب
۳. پیشگیری از تولید، توزیع و عرضه و مصرف فراورده های ناسالم و غیر بهداشتی آبزیان.
۴. ارتقاء سطح بهداشت و کیفیت فراورده های آبزی از طریق بهبود روش های صید، تحویلگیری، حمل و نقل، فراوری، بسته بندی و عرضه آبزیان و فراورده های آن.
۵. کاهش ضایعات و جلوگیری از فساد و ضایع شدن آن.

دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این طرح، همه زنجیره تولید/ پرورش، صید، حمل و نقل، فراوری، بسته بندی، توزیع و عرضه آبزیان دریایی و پرورشی مورد مصرف انسانی در بازارهای داخلی و صادرات به کشورهای دیگر را در برمی گیرد.

بخش اول

صید و صیادی - آبزیان دریایی

۱ - مناطق صید

برای تضمین سلامت و کیفیت آبزیان صید شده و تولید فراورده های سالم، صید در مناطقی مجاز خواهد بود که از نظر میزان آلاینده های زیست محیطی میکروبی، فیزیکوشیمیایی، فیتوپلانکتون های سمی و ... خطری را متوجه مصرف کننده نکنند.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

- آب و آبزیان مناطق مختلف صید را از طریق نمونه برداری تصادفی از محموله های صید شده در بنادر صیادی، از نظر آلاینده های شیمیایی پایش نماید.

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. مجوز صید

- از صدور مجوز صید برای مناطقی که برابر اعلام سازمان حفاظت محیط زیست / سازمان دامپزشکی کشور برای صید آبزیان مناسب نیست، خودداری کند.

• هنگام صدور مجوز صید، پروانه بهداشتی صادره از سازمان دامپزشکی کشور برای شناورهای صیادی را مطابقت نماید.

• در صدور مجوز صید عمر ماندگاری فراورده را مد نظر قرار دهد، به گونه ای که مجوز صید برای مناطق با فاصله زمانی بیش از مدت ماندگاری باید صرفاً برای کشتی های صیادی دارای امکانات و تجهیزات فراوری و انجمادی صادر شود.

تبصره - شناورهایی که برای صید در آب های دور (خارج از محدوده EEZ) اعزام می شوند (براساس زمان بندی معینی که توسط سازمان دامپزشکی کشور و سازمان شیلات ایران تعیین می شود) باید مجهز به امکانات و تجهیزات انجماد و نگهداری باشند.

ب. بهسازی محیط زیست آبزیان

• در صورت دریافت گزارش موارد آلودگی بیش از حد مجاز، اقدامات مقتضی درباره ممنوعیت صید در مناطق مذکور و تمهیدات لازم را با هماهنگی مراجع ذیربط برای بهسازی محیط زیست انجام دهد.

ج. آبی داری کردن منابع آبی داخلی

• پیش از آبی داری کردن منابع آبی داخلی، پروانه بهداشتی مربوط را از سازمان دامپزشکی کشور اخذ نماید.

صاحب / متصدی شناورهای صیادی

صاحب / متصدی شناورهای صیادی مکلف به انجام موارد زیر می باشد:

- اخذ مجوز صید
- خردداری از صید در خارج از محل های مندرج در مجوز صید به ویژه مناطق ممنوعه براساس ضوابط مربوط.

۲ - شناورهای صیادی

شناورهای صیادی باید دارای ضوابط فنی بهداشتی مربوط باشند.

توضیح - شناورهای صیادی از لحاظ مدت درباروی به سه دسته تقسیم می شوند.

الف - شناورهایی که مدت زمان درباروی آنها بین ۲ تا ۱۵ روز است. این شناورها محصولات خود را در انبار عایق و به همراه یوگر یخ نگهداری می کنند.

ب - شناورهایی که مدت درباروی آنها کمتر از ۲ روز است که عمدتاً شامل قایق ها و شناورهای کیلکا گیر می باشد.

ج - شناورهایی که مدت درباروی آنها بیش تر از ۱۵ روز است. این شناورها دارای امکانات انجمادی و سردخانه می باشند.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. ضوابط فنی بهداشتی/ پروانه بهداشتی

شرایط و ضوابط فنی بهداشتی مربوط نسبت به صدور/ تمدید مجوز بهداشتی و یا پروانه بهداشتی بهره برداری (حسب مورد) را برابر ضوابط و مقررات بین المللی مربوط، تدوین و اعلام نماید. برای کلیه شناورهایی که دارای این ضوابط می باشند، کد ردیابی (Traceability) محصول صادر می شود.

ب- بازرسی

- بازرسی بهداشتی شناورهای صیادی، حداقل دو نوبت در سال توسط بازرس بهداشتی تعیین شده از سوی سازمان دامپزشکی کشور انجام می پذیرد.

ج- کنترل بهداشتی

- کنترل بهداشتی شناورهای صیادی توسط مسئولین فنی بهداشتی و دستیار های مربوط انجام می پذیرد.

تبصره: نحوه به کارگیری مسئولین فنی بهداشتی و دستیارهای مربوط طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان دامپزشکی کشور تدوین و اعلام خواهد شد.

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

- پیشگیری پرداخت تسهیلات بانکی کم بهره به صاحبان شناورهای صیادی در تجهیز شناورها برابر ضوابط فنی بهداشتی مربوط.
- فراهم نمودن امکانات لازم جهت انجام بازرسی بهداشتی ادواری شناورهای صیادی از سوی بازرسان سازمان دامپزشکی کشور

۲ - عملیات صیادی

کلیه عملیات صید باید با رعایت شرایط و ضوابط بهداشتی مربوط صورت گیرد.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

- الف. عملیات صید، جابجایی و نگهداری محصول در دریا
- شرایط و ضوابط بهداشتی عملیات صید، سردسازی، جابجایی و نگهداری محصول در دریا که باید از سوی صاحب امتیادی شناورهای صیادی رعایت شوند، از سوی سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود.

ب. شرایط عمومی بهداشت فردی صیادان

- شرایط عمومی بهداشت فردی که باید در حین فعالیت توسط صیادان رعایت شود، از سوی سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود.

ج. آموزش

- تامین استاد برای دوره های آموزش رعایت اصول بهداشتی در صید، جابجایی و نگهداری محصول در دریا و نیز اصول بهداشت فردی.

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

- تامین هزینه های برگزاری دوره های آموزشی بهداشتی که ضرورت آن از سوی سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود.
- پیگیری و حمایت از پرداخت تسهیلات بانکی به متقاضیان خرید و نصب دستگاه های یخ ساز و ایجاد انبار یخ بولکی در اسکله های صیادی و مجتمع های عرضه آبزیان.
- پیگیری پرداخت تسهیلات بانکی به متقاضیان بهره گیری از ابزار و ادوات صیادی مناسب برای صید بهداشتی.

صاحب / متصدی شناورهای صیادی

صاحب / متصدی شناورهای صیادی مکلف به انجام موارد زیر می باشد:

الف. اخذ مجوز / پروانه بهداشتی

- ۱- شناورهای صیادی (کلاس لنج) و قایق ها ملزم به اخذ مجوز بهداشتی از سازمان دامپزشکی کشور هستند.
- ۲- شناورهای صیادی (کلاس فردوس و طیس) ملزم به اخذ پروانه بهداشتی بهره برداری از سازمان دامپزشکی کشور هستند.

ب. تخلیه صید

کلیه شناورهای صیادی ملزم به تخلیه صید تنها در بنادر و اسکله های مجاز هستند.

- عملیات تخلیه باید به سرعت و در کوتاه ترین زمان ممکن انجام گیرد.
- در هنگام تخلیه باید از آلودگی ثانویه محصولات جلوگیری کرده و در صورت امکان از تجهیزات تخلیه مکانیکی استفاده شود.
- کلیه آبزیان تازه تخلیه شده در ساحل بایستی همراه با پودر یخ و یا آب سرد شده دریا بوده بنحوی که دمای عمق آبی کمتر از ۴ درجه سانتی گراد باشد. همچنین این آبزیان بایستی از کیفیت لازم برخوردار باشند. چنانچه بیش از ۲۰ درصد آن فاسد باشد، با صیاد مطابق آئین نامه تخلفات صیادی برخورد خواهد شد.
- محل های تخلیه محصول در اسکله بایستی به طور منظم شستشو شده و پس از هر بار تخلیه محصول و یا فروش، جعبه های ماهی یا آب بهداشتی شسته شده و ضدعفونی گردند.

ج. صیادان

صیادان و پرسنل مسئول جابجایی آبزیان در شناورهای صیادی باید دارای کارت بهداشتی (گواهی سلامت) معتبر از مرکز بهداشت باشند و شرایط عمومی بهداشت فردی را رعایت کنند.

د. استقرار مسئول فنی بهداشتی

در کشتی های صیادی باید مکان ویژه که دارای امکانات لازم برابر ضوابط سازمان دامپزشکی کشور باشد، برای استقرار و انجام وظیفه دکتر دامپزشک مسئول فنی بهداشتی کشتی در نظر گرفته شود.

ر - رعایت ضوابط و مقررات بهداشتی

- اجرای کلیه ضوابط و مقررات بهداشتی ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور
- همکاری با بازرسان سازمان دامپزشکی کشور
- انجام کلیه فعالیت صرفاً با حضور مسئول فنی بهداشتی

۳. بنادر، اسکله های صیادی و مراکز تخلیه صید

بندر صیادی، محل تخلیه، صید از دریا به ساحل است که به دو دسته اسکله ها و مراکز تخلیه صید و صیدگاههای جل و بره تقسیم می شوند.

- کلیه عملیات تخلیه صید در اسکله و بارگیری آن باید برابر شرایط و ضوابط بهداشتی که از سوی سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود، صورت گیرد.
- صرفاً اشخاص حقیقی و حقوقی که مجوز تحویل گیری صید از سازمان شیلات ایران را دارند، حق خرید و تحویلگیری صید از شناورها و یا تعاونی های صیادی را دارند.
- شناورهای صیادی ملزم به تخلیه صید خود فقط در اسکله ها و مراکز تخلیه صید مجاز می باشند و اجازه تخلیه صید در محل های دیگری را ندارند.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. ساختار فنی بهداشتی / پروانه بهداشتی

شرایط و ضوابط فنی بهداشتی مربوط به صدور / تمدید پروانه بهداشتی بهره برداری را برابر ضوابط و مقررات مربوط تدوین و اعلام نماید برای کلیه بنادر، اسکله های صیادی و مراکز تخلیه صید که دارای این ضوابط می باشند کد ردیابی (Traceability) محصول صادر می شود.

ب. بازرسی بهداشتی

- بازرسی بهداشتی بنادر صیادی توسط بازرس بهداشتی تعیین شده از سوی سازمان دامپزشکی کشور انجام می پذیرد.

- شرایط و ضوابط بهداشتی بنادر صیادی از سوی سازمان دامپزشکی کشور تعیین و اعلام می شود.

- از آبزیان (ماهی و میگو) تخلیه شده در بنادر صیادی، در موارد مظنون، نمونه برداری و از نظر مخاطرات میکروبی و سمیایی کنترل نماید.
- محموله های صید شده بدون اخذ مجوز صید یا صید شده از مناطق غیرمجاز (فاقد کد رهگیری)، یا فاقد ویژگی های بهداشتی مربوط، ضبط و مراتب به مراجع قضایی ارجاع می شود.
- ج. کنترل بهداشتی
- کنترل بهداشتی بنادر صیادی توسط مسئولین فنی بهداشتی و دستیارهای مربوط مطابق شرح وظایف ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور انجام می پذیرد.
- تبصره: نحوه به کارگیری مسئولین فنی بهداشتی و دستیارهای مربوط طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان دامپزشکی کشور تدوین خواهد شد.

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. مجوز تحویل گیری

- مجوز تحویل گیری آبزیان تنها به واحد های ذیل و برای مدت معین از طرف شیلات صادر می گردد.
- ۱. صاحب / متصدی سردخانه و کارگاه های انجماد و فرآوری که دارای پروانه بهداشتی بهره برداری از مراجع ذیصلاح باشند.
- ۲. کارخانه های کسروسازی که دارای پروانه ساخت از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند.
- ۳. دارندگان پروانه کسب معتبر از صنف با اتحادیه ذیربط (فقط برای آبزیان حلال گوشت شکم خالی).
- ۴. در مناطقی که اسکله و موج شکن وجود دارد، مجوز تخلیه در خارج از اسکله داده نخواهد شد.

صاحب / متصدی اسکله های صیادی و مراکز تخلیه صید

صاحب / متصدی اسکله های صیادی و مراکز تخلیه صید مکلف است:

الف. اخذ پروانه

- پروانه بهداشتی بهره برداری از سازمان دامپزشکی کشور و پروانه بهره برداری از سازمان شیلات ایران اخذ نمایند.

ب. اخذ مجوز تحویل گیری (کد رهگیری)

- کلیه صاحبان تاسیسات و اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی خرید و تحویل گیری صید از ساحل باید مجوز تحویل گیری (کد رهگیری) از شیلات دریافت نمایند.

ج. فراهم ساختن امکانات بازرسی و کنترل بهداشتی

- مکان ویژه که دارای امکانات لازم برابر ضوابط سازمان دامپزشکی کشور، برای استقرار و انجام وظیفه دکتر دامپزشک بازرس بهداشتی اداره کر دامپزشکی استان و دکتر دامپزشک مسئول فنی بهداشتی در اسکله در نظر گرفته شود.

د. خرید و فروش آبزیان در اسکله

- حتی الامکان خرید و فروش آبزیان در اسکله باید از طریق عملیات حراج صورت پذیرد.
- هماهنگی و کنترل خودروها باید به صورتی انجام شود که میزان تخلیه صید با تعداد و ظرفیت خودروهای مخصوص حمل مطابق باشد. همچنین باید نظارت و کنترل دقیق بر زمان های توقف خودروها در محل های تخلیه صورت گیرد.

ه. بارگیری و حمل از اسکله

- عملیات تخلیه باید به سرعت انجام گیرد.
- تنها وسائط نقلیه دارای پروانه اشتغال به حمل از سازمان دامپزشکی کشور، مجاز به بارگیری آبزیان و خروج از اسکله هستند.

• تخلیه و جابجایی صید در اسکله باید در ساعات محدود و براساس شرایط منطقه ای و فصول سال براساس

دستورالعمل ابلاغی سازمان شیلات ایران تدوین و ابلاغ می شود، انجام پذیرد.

ز. اطلاع رسانی عمومی

اسکله باید دارای تابلوهای آگاهی بخشی برای ترویج بهداشت فردی و عمومی باشد. این تابلوها باید در مکان های مناسب نصب گردند. اطلاعات مندرج در این تابلوها بسته به موقعیت استقرار از سوی سازمان دامپزشکی کشور و سازمان شیلات ایران در اختیار متصدی قرار می گیرد.

س. رعایت ضوابط و مقررات بهداشتی

• اجرای کلیه ضوابط و مقررات بهداشتی ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور

• همکاری با بازرسان سازمان دامپزشکی کشور

• انجام کابه فعالیت صرفاً با حضور مسئول فنی بهداشتی

بخش دوم

تکثیر و پرورش آبزیان - آبزیان پرورشی

پرورش باید در مراکز مجاز آبزی پروری و با رعایت ضوابط و قوانین بهداشتی مربوط انجام گیرد.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. ضوابط و مقررات فنی بهداشتی / پروانه بهداشتی

- تاسیس و بهره برداری مزارع پرورشی مستلزم اخذ پروانه بهداشتی تاسیس و بهره برداری از سازمان دامپزشکی کشور، با رعایت کلیه دستورالعمل ها و ضوابط بهداشتی می باشد. برای کلیه مراکزی که دارای این ضوابط می باشند، کد ردیابی (Traceability) محصول صادر می شود.
- تبصره: کلیه مراکز آبزی پروری که براساس برنامه زمانبندی مشخص اعلامی از سوی سازمان موفق به دریافت پروانه نشود، تعطیل می شود.

- مقررات (Site selection) را براساس عملیات صحیح استقرار (Good layout practices) و حریم های بهداشتی مراکز آبزی پروری را با رعایت موارد زیر، تدوین و ابلاغ نماید.

- به گونه ای که این مراکز دور از مراکز آلاینده صنعتی و کشاورزی استقرار یابند

- محل آلودگی این مراکز نزدیک اسکله های صیادی و تحت تاثیر آلودگی شیمیایی ناشی از صنایع و پساب های کشاورزی نباشد.

• بازرسی بهداشتی مراکز آبی پروری به منظور اطمینان از بهره گیری از روش صحیح پرورش (Good agriculture practice) حداقل در بار در سال، توسط بازرس بهداشتی تعیین شده از سوی سازمان دامپزشکی کشور انجام می پذیرد.

ب. کنترل بهداشتی آب

- نمونه برداری و کنترل ویژگی های فیزیکوشیمیایی و میکربی منابع آبی تامین کننده پیش از تأسیس واحد
- نمونه برداری و کنترل ویژگی های فیزیکوشیمیایی و میکربی منابع آبی تامین کننده در زمان بهره برداری، هر شش ماه یک بار

ج- کنترل بهداشتی خوراک آبزیان

- نمونه برداری و کنترل ویژگی های فیزیکی و شیمیایی و میکربی خوراک آبزیان حداقل دو نوبت در سال در مزارع پرورشی
- نمونه برداری و کنترل ویژگی های فیزیکی و شیمیایی و میکربی خوراک آبزیان به صورت ماهانه در کارخانجات تولید خوراک آبزیان

د. مبارزه با بیماری های آبزیان

- برنامه های ملی پایش و مراقبت بیماری های آبزیان به ویژه بیماری های مشترک بین انسان و دام را به صورت سالانه، تدوین و به مورد اجرا گذارد.
- به منظور کاهش احتمال وجود باقیمانده ها در فرآورده های آبزیان، برنامه مبارزه با بیماری ها باید در جهت جایگزینی رعایت اصول بهداشتی و نیز واکسیناسیون به جای درمان دارویی پیشگیرانه بازنگری شود.

ه. درمان بیماری های آبزیان

سازمان دامپزشکی کشور در راستای مصرف درست داروها در دامپزشکی آبزیان اقدامات زیر را به مورد اجرا می گذارد:

۱. عدم استفاده از مواد شیمیایی که دارای اثرات سو بر سلامت مصرف کننده می باشند (مانند مالاویت گرین در مزارع انژی پروری)

۲. تسریع در ثبت داروهای با منشأ طبیعی و جایگزینی داروهای گیاهی به جای داروهای شیمیایی

۳. بازنگری دستورالعمل نسخه نویسی و آموزش دامپزشکان شاغل در حوزه دامپزشکی آبزیان

۴. مطالعه بروز مقاومت های دارویی و جایگزینی داروهای جدید به جای داروهایی که مقاومت دارویی در مورد آنها تأیید می شود.

۵. الزام به رعایت دوره پرهیز از مصرف دارو پیش از ارسال آبزیان پرورشی به بازار در هنگام صدور گواهی بهداشتی حاصل از سری مسئول فنی بهداشتی واحد

تبصره در صورتی که ترویج شیوه جدید مبارزه با بیماری های آبزیان مستلزم توزیع رایگان برخی واکسن ها و نیز تسهیل های گوناگونی مجاز باشد، سازمان شیلات ایران در ناسین منابع مالی مربوط یا سازمان دامپزشکی کشور همکاری خواهد نمود.

و. پاش باقیمانده های دارویی، سموم، آلاینده ها و فلزات سنگین

به منظور پایش فرآورده های شیلاتی باید به صورت سالیانه نسبت به اجرای طرح ملی پایش باقیمانده های دارویی، سموم، آلاینده ها و فلزات سنگین را در سطح مزارع پرورشی آبزیان براساس دستورالعمل های مربوط اقدام نماید.

تبصره این پاش، علاوه بر آبزیان، شاس نمونه برداری از آب و خوراک آن ها نیز می باشد.

ز. آموزش، ترویج، خدمات فنی و مشاوره ای

• به منظور ارائه خدمات آموزش و ترویج و خدمات فنی و مشاوره ای در حوزه تکثیر و پرورش آبزیان، سازمان دامپزشکی کشور، ضوابط و مقررات تشکیل موسسات آموزش و ترویج و خدمات فنی و مشاوره ای را تدوین می نماید.

• موسسات آموزش و ترویج و خدمات فنی و مشاوره ای ملزم به اخذ مجوز از سازمان دامپزشکی کشور می باشند.

• برگزاری دوره های آموزشی درباره شیوه درست استفاده از دارو

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. پروانه تاسیس / بهره برداری

مزارع پرورشی باید دارای پروانه تاسیس / بهره برداری از سازمان شیلات ایران باشند.

تبصره: صدور پروانه تاسیس و بهره برداری توسط سازمان شیلات ایران منوط به ارائه پروانه بهداشتی تاسیس / بهره

برداري (حسب مورد) صادره از سوی سازمان دامپزشکی کشور از سوی متقاضی است.

ب. تسهیلات

- بهسازی و بهسازی ساختار مراکز آبی پروری براساس ضوابط فنی بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور

- تجهیز کارخانجات خوراک آبزیان براساس ضوابط فنی بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور

ج- صدور و ارائه کد رهگیری به منظور اطمینان از رعایت مندرجات پروانه بهره برداری از سوی مزارع

آبی پروری

صاحبان / متصدیان آبی پروری

صاحب / متصدی مزارع آبی پروری مکلف است:

- کلیه مزارع پرورشی باید دارای پروانه بهداشتی تاسیس / بهره برداری از سازمان دامپزشکی کشور باشند.

- اجرای مقررات بهداشتی تولید و تضمین کیفیت براساس سامانه های بین المللی (از جمله HACCP, GAHP.

GMP) در مزارع پرورشی

بخش سوم حمل و نقل آبزیان

حمل و نقل و آبزیان زنده و فراورده های شیلانی مستلزم بهره گیری از خودروهای دارای پروانه اشتغال به حمل بهداشتی و نیز کسب مجوز بهداشتی قرنطینه ای مربوط است.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. پروانه اشتغال به حمل آبزیان زنده و فراورده های آبزیان

- ضوابط فنی و بهداشتی خودروهای ویژه حمل آبزیان زنده و فراورده های آبزیان را تدوین و ابلاغ نماید. برای کلیه خودروهای ویژه حمل آبزیان که دارای این ضوابط می باشند کد ردیابی (Traceability) محصول صادر می شود.

- از حمل آبزیان زنده و فراورده های آبزیان با خودروهای فاقد مجوز جلوگیری و متخلفین را به مراجع قضایی رجوع نماید.

ب. گواهی بهداشتی حمل

- خروج آبزیان از بنادر، اسکله های صیادی و مراکز تخلیه منوط به ارائه مجوزهای صید و تحویل گیری (کد رهگیری) و کنترل بهداشتی از سوی مسئول فنی بهداشتی و در صورت احراز شرایط با اخذ گواهی بهداشتی براساس ضوابط و مقررات بهداشتی قرنطینه ای سازمان دامپزشکی کشور بلامانع است.

• خروج ابریان (دارای کد رهگیری) از مراکز ایزی پروری منوط به کنترل بهداشتی از سوی مسئول فنی بهداشتی و در صورت احراز شرایط یا اخذ گواهی بهداشتی براساس ضوابط و مقررات بهداشتی فرستاده ای سازمان دامپزشکی کشور بلامانع است.

تبصره- مسئول فنی بهداشتی ملزم به اطمینان از رعایت دوره پرهیز از مصرف دارو پیش از ارسال ابریان پرورشی به بازار و کارکرد صحیح ترموگراف خودرو، در هنگام صدور گواهی بهداشتی حمل می باشد.

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. تسهیلات

سازمان شیلات ایران موظف است تسهیلات لازم برای تجهیز ناوگان حمل و نقل ابریان صرفاً در قالب شرکت های حمل و نقل تامین و در اختیار متقاضیان قرار دهد.

ب. آموزش و الگوسازی

فراهم نمودن شرایط اجرایی و کارهای آموزشی و الگوسازی به عهده سازمان شیلات ایران است.

صاحبان / رانندگان خودروهای ویژه حمل ابریان زنده و فراورده های شیلاتی

کلیه صاحبان / رانندگان خودروهایی که به حمل ابریان زنده و فراورده های ابریان اشتغال دارند باید:

- نسبت به اخذ پروانه اشتغال به حمل ابریان زنده و فراورده های ابریان از سازمان دامپزشکی کشور اقدام نمایند.
- صوبه فنی بهداشتی اعلامی از سوی سازمان دامپزشکی کشور را رعایت نمایند.
- گواهی بهداشتی حمل را برای هر محموله اخذ نمایند.
- شرایط بهداشتی (به ویژه دما و رطوبت) را در طول مدت حمل فراورده رعایت نمایند.
- از عرضه / خرده فروشی فرآورده یا خودرو خودداری نمایند.

- نمونه برداری از مواد اولیه مورد استفاده و فرآورده های تولیدی در این اماکن، سطوح کار و تجهیزات و دست کارگران، به منظور اطمینان از بهره گیری از روش صحیح تولید (Good hygiene practice) حداقل دو بار در سال، توسط بازرس بهداشتی تعیین شده از سوی سازمان دامپزشکی کشور انجام می پذیرد.

ج. کنترل بهداشتی آب مصرفی

- نمونه برداری و کنترل ویژگی های فیزیکی و شیمیایی و میکروبی آب مصرفی پیش از تاسیس واحد
- نمونه برداری و کنترل ویژگی های میکروشیمیایی و میکروبی منابع آبی تامین کننده در زمان بهره برداری، هر شش ماه یک بار

ج. کنترل بهداشتی

- کنترل بهداشتی اماکن فراوری، انجماد و بسته بندی آبزیان توسط مسئولین فنی بهداشتی و دستیارهای مربوط انجام می پذیرد.
- تبصره: نحوه به کارگیری مسئولین فنی بهداشتی و دستیارهای مربوط طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان دامپزشکی کشور تدوین و اعلام خواهد شد.

د. خدمات فراوری، انجماد و بسته بندی آبزیان

- شرایط و ضوابط بهداشتی عملیات فراوری، انجماد و بسته بندی آبزیان که باید از سوی صاحب/ متصدی این اماکن رعایت شوند، از سوی سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود.
- سیستم شناسنامه دار کردن و نیز ردیابی فرآورده های آبزیان (Traceability) را برای هر یک از انواع محصولات، را برای تضمین امکان ردیابی فرآورده های ناسالم و غیر بهداشتی، تعریف و به مورد اجرا بگذارد.

د. سرایط عمومی بهداشت فردی کارکنان

- شرایط عمومی بهداشت فردی که باید در حین فعالیت توسط کارکنان اماکن فراوری ، انجماد و بسته بندی آبزیان رعایت شود. از سوی سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود.

و. آموزش

- تامین استاد برای دوره های آموزش رعایت اصول بهداشتی در فراوری ، انجماد و بسته بندی آبزیان و نیز اصول بهداشت فردی.

سازمان شیلات ایران

سازمان شیلات ایران موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. آموزش و الگوسازی

فراهم نمودن شرایط اجرایی و کارهای آموزش و الگوسازی به عهده سازمان شیلات ایران است.

ب. صاحب / متصدی اماکن فراوری ، انجماد و بسته بندی آبزیان

ب. صاحب / متصدی اماکن فراوری ، انجماد و بسته بندی آبزیان مکلف است:

- بر اساس ضوابط بهداشتی اعلامی از سوی سازمان دامپزشکی نسبت به فراوری محصولات اقدام نمایند.
- سامانه های بهداشتی GMP و GHP و سیستم تضمین سلامت مواد غذایی (HACCP) را پیاده سازی نماید.
- عمر ماندگاری فراورده را بر اساس دستورالعمل های ابلاغی بر روی محصولات تولیدی رعایت نماید.
- بازرسی بهداشتی اعزامی از سوی سازمان دامپزشکی کشور همکاری نماید
- مورد اعلامی از سوی مسئول فنی بهداشتی به طور کامل اجرا نماید.
- معرفی کاه برستل شافل به مراکز خدمات درمانی برای انجام آزمایشات لازم به منظور اخذ کارت سلامت

نمونه - از بکارگیری پرسنل فاقد کارت سلامت خودداری کند.

- مواد اولیه را از منابع مجاز تامین نماید.
- سیستم ردیابی محصول را برابر ضوابط اعلامی از سوی سازمان های دامپزشکی کشور و شبلات ایران اجرا نماید و کلیه مستندات مربوط را به مدت کافی در محل تولید و فراوری، بایگانی کند.
- برابر ضوابط اعلامی از سوی سازمان دامپزشکی کشور به صورت ادواری از واحد مربوط ممیزی (داخلی) و نیز از کمیته بهره های تولید، نمونه برداری و نمونه ها را به آزمایشگاه های مورد تایید این سازمان ارسال و نتایج را به مدت کافی و برای بررسی بازرسان سازمان دامپزشکی، بایگانی کند.

بخش پنجم

توزیع و عرضه آبزیان

- عرضه آبزیان زنده (نگهداری عمده (دیو) و خرده فروشی ماهی زنده) و نیز فراورده های آبزیان (اعم از عمده فروشی و خرده فروشی) باید برابر ضوابط و مقررات فنی بهداشتی اعلامی از سوی سازمان دامپزشکی صورت گیرد.
- کلیه فراورده های آبزیان به صورت فیله، منجمد، نمک سود، دودی، ماریناد و غیره که در مراکز عرضه عمده و خرده فروشی ارائه می شوند، باید در بسته بندی مناسب و با برجسب عرضه شوند.

سازمان دامپزشکی کشور

سازمان دامپزشکی کشور موظف است اقدامات زیر را به مورد اجرا گذارد:

الف. مراکز عرضه

- سازمان دامپزشکی موظف است ضوابط و مقررات فنی بهداشتی مراکز عرضه آبزیان زنده و نیز فراورده های آبزیان را تعیین و اعلام می نماید. برای کلیه مراکز عرضه آبزیان که دارای این ضوابط می باشند که ردیابی (Traceability) محصول صادر می شود.

تصوه: کلیه مراجع صادرکننده پروانه کسب مراکز توزیع و عرضه فراورده های آبزیان موظفند ضوابط بهداشتی و قرنطینه ای سازمان را لحاظ و بیش از دستور با تمدید پروانه، نظریه بهداشتی سازمان را نیز علاوه بر سایر اطلاعات مورد نیاز کسب نمایند.

بهد. مقررات - نگهداری عرضه

- سازمان دامپزشکی موظف است ضوابط و مقررات فنی بهداشتی عرضه آبزیان زنده و نیز فراورده های آبزیان و سایر نمونه برداری و قضاوت درباره محصولات شیلاتی را تعیین و اعلام می نماید.
- ج. بازرسی بهداشتی
- بازرسی بهداشتی فراورده های آبزیان در مراکز عرضه، حداقل دو نوبت در ماه، توسط بازرس بهداشتی تعیین شده از سوی سازمان دامپزشکی کشور انجام می پذیرد.
- شرایط و ضوابط بهداشتی عملیات نگهداری و عرضه از سوی سازمان دامپزشکی کشور تعیین و اعلام می شود.

ساحب/ منصوبی واحدهای نگهداری و مراکز عرضه آبزیان

عرضه آبزیان زنده و نیز فراورده های آبزیان (اعم از عمده فروشی و خرده فروشی) باید برابر ضوابط و مقررات فنی بهداشتی اعلامی از سوی سازمان دامپزشکی صورت گیرد.

کلیه مراکز عرضه آبزیان موظف به رعایت ضوابط و مقررات بهداشتی نگهداری و عرضه آبزیان و اخذ کد ردیابی از سازمان دامپزشکی کشور، می باشند.